

Birleşmiş Milletler İskân Programı (UN-HABITAT)
ve
Uluslararası Mimarlar Birliği (UIA)
Arasında
İşbirliği Anlaşması

Çeviri: Aydan Erim

UIA ile UN-HABITAT arasında geçen dönem başlatılan görüşmeler, her iki tarafın yetkililerince İstanbul Kongresi sırasında da sürdürüldü ve bir sonuca ulaştı: 3 Ekim 2005 tarihinde, Dünya Konut Günü'nün resmi açılışının yapıldığı Jakarta'da UN-HABITAT'ın Direktörü Anna Tibaijuka ve UIA'nın yeni Başkanı Gaetan Siew tarafından, başlangıçta 24 ay süreyle bağitlanan bir işbirliği anlaşması imzalandı. Açılış töreni ve etkinlikleri büyük olasılıkla İtalya'nın Napoli kentinde yapılacak olan 2006 yılı Dünya Konut Günü'nün bu yılki teması "Kentler: Umudun Mıknatısları" olacak ve iki kuruluşun işbirliği ile uluslararası düzeyde Dünya Mimarlık Günü ile ortak olarak kutlanacak.

İşbirliği Anlaşması'na dijital ortamda Türkçe olarak ulaşmak için:

<http://www.mo.org.tr/UIKDocs/unhabitat-uia-isbirligi.pdf>

İşbirliği Anlaşması'nın orijinal metni için:

<http://www.mo.org.tr/UIKDocs/unhabitat-uia-cooperation.pdf>

Her yıl Ekim ayının ilk Pazartesi kutlanan Dünya Konut Günleri ile ilgili daha fazla bilgi için:

<http://www.unhabitat.org>

BU İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI (Anlaşma) başlangıçta Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun 19 Aralık 1977 tarihli ve 32/162 sayılı kararı ile Birleşmiş Milletler İskân Merkezi (HABITAT) olarak kurulan, daha sonra Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun 21 Aralık 2001 tarihli ve 56/206 sayılı kararı ile, Merkezi Kenya'nın Nairobi kentinde bulunan bir yardımcı organa dönüştürülen (UN-HABITAT) ile, Merkezi Paris'te bulunan Uluslararası Mimarlar Birliği (UIA) arasında bağitlanmıştır.

UN-HABITAT Birleşmiş Milletler sistemi içinde iskân konuları ile ilgili faaliyetlerin eşgüdümünden sorumlu kuruluş olup, Habitat Gündemi'nin izlenmesi, değerlendirilmesi ve uygulanmasında odak noktasıdır ve aynı zamanda Gündem 21'in yerleşimlerle ilgili bölümlerinde görev sorumlusu işlevi görmekte ve Habitat Gündemi'nin ve 2020 yılına kadar 100 milyon gecekondlu sakinin yaşamlarının önemli ölçüde iyileştirilmesini öngören Binyıl Kalkınma Hedefi'nin uygulanmasında yerel yönetimler, özel sektör ve hükümet dışı kuruluşlar dahil olmak üzere tüm ortakların işbirliğini sağlamaktan sorumludur.

UIA, 1948 yılında Lozan'da, dünyanın tüm ülkelerindeki mimarları milliyet, ırk, din veya mimarlık ekolü farkı gözetmeden kendi meslek örgütleri aracılığı ile birleştirmek amacıyla kurulmuş olan uluslararası bir hükümet dışı kuruluştur. UIA'nın amacı mimarlar toplumunu temsil etmek ve disiplinler arası ilişkileri geliştirebilmek için, a) dünyaya yayılan meslek

örgütleri ve b) Uluslararası düzeydeki Hükümetler arası ve Hükümet dışı örgütler nezdinde mimarların faaliyetlerini tanıtmaktır

BU ÇERÇEVE DAHİLİNDE, UN-HABITAT ve UIA (“Taraflar”) karşılıklı güvene dayanarak ve dostça bir işbirliği ruhu ile, bu Anlaşmayı bağitlamış bulunmaktadır

Madde I

Amaç ve Kapsam

Bu Anlaşma'nın amacı, aşağıda UN-HABITAT ve UIA için tanımlanan ve ortak çalışmaları ile ulaşılacak hedefler yönünde yapacakları işbirliğinin genel kural ve koşullarını belirlemektir. Her iki kuruluşun da, bu işbirliğinde yararlanılacak teknik uzmanlığı, UN-HABITAT ve UIA'nın her ikisinin de sahip olduğu kaynakların daha etkili ve etkin olarak kullanılmasını mümkün kılacaktır.

1. Her iki Tarafın da yasal düzenlemelerine, kurallarına, politikalarına, usullerine ve fonların sağlanabilmesine bağlı olmak koşuluyla, Taraflar aşağıda belirtilen alanlarda, somut eylemler de dahil olmak üzere, işbirliği yapacaktır:

- a) Toprak ve diğer kaynaklara ilişkin haklar, yeniden iskân, yaşam sağlama koşullarının canlandırılması, doğal kaynak yönetimi ve acil durumlarda müdahale konuları başta olmak üzere, afet sonrası / çatışma sonrası alanlarda yapılacak imar ve kalkınma faaliyetleri;
- b) Yoksullar için su kaynakları ve hizmetleri;
- c) Sürdürülebilir kent çevreleri;
- d) Yoksulluğun yokedilmesi;
- e) Afet sonrası / çatışma sonrası için imar ve kalkınma proje ve faaliyetleri tanımlamak ve halen uygulanmakta olanları değerlendirmek.

2. Bu işbirliği aşağıdaki hedefleri öngörmektedir:

- a) Paydaşlara kendileri tarafından tanımlanan sorunlara uygun çözümler bulabilme konusunda yardımcı olmak üzere, belirlenmiş olan alanlarda veri ve bilgi üretmek ve bunları yaymak;
- b) Afet sonrası / çatışma sonrası alanlarda yapılacak imar ve kalkınma faaliyetleri ile başa çıkabilmek üzere yerel, orta ve ulusal düzeylerde kapasite geliştirmek;
- c) Daha iyi proje formüle etmek, uygulamak ve izlemek konularını teşvik etmek;
- d) Eleman yetiştirilmesi, kapasite geliştirilmesi ve teknik bilgi (know-how) aktarımı konularını teşvik etmek.

3. Taraflar, yukarıda sözü edilen ve birlikte tanımlanacak diğer işbirliği alanlarını bu Anlaşmanın asal bir parçasını oluşturacak bir Çalışma Planına dönüştürmeyi kabul etmektedir. Bu işbirliği çerçevesinde geliştirilecek olan ve somut olarak tanımlanmış bütün ortak programlar, projeler veya faaliyetler, bu Anlaşmanın çatısı altında, her biri için ayrı ayrı düzenlenecek olan işbirliği anlaşmaları ile resmiyet kazanacaktır

Madde II

Tarafların Genel Yükümlükleri

1. Taraflar, kendilerine düşen sorumlulukları bu Anlaşmanın hükümleri çerçevesinde yerine getirmeyi kabul etmektedir. Taraflar, ayrıca, işbirliği hedeflerine ulaşabilmek için gayretlerini birleştirmeyi ve sıkı bir iş ilişkisini sürdürmeyi kabul etmektedir.

2. Taraflar, bu işbirliğinin ilgi ve uygulama alanına giren bütün faaliyetlerden birbirlerini haberdar edecektir ve hedeflere erişilmesini etkileyebilecek durumlar da dahil olmak üzere, bu işbirliğinin durumu hakkında, Taraflardan herhangi biri ne zaman uygun görürse danışma toplantıları yapacaktır.

3. Taraflar, diğer tarafın çıkarlarını olumsuz yönde etkileyebilecek faaliyetlerden kaçınacak ve taahhütlerini bu Anlaşma'nın hüküm ve koşulları ile Birleşmiş Milletler ve UN-HABITAT ilkelerini en ciddi şekilde gözeterek yerine getirecektir.

4. Tarafların her biri, diğer tarafça yasal konum açısından bağımsız bir kurum olarak kabul edilecek, ve personelleri hiçbir yönden diğer Taraf'ın personeli ya da temsilcisi olarak görülmemeyecektir.

5. UIA, Birleşmiş Milletler ya da UN-HABITAT'ın adını, logosunu veya resmi mühürünü ya da bunların kısaltılmış herhangi bir halini, işleri veya diğer nedenlerle herhangi bir şekilde kullanmamayı garanti etmektedir.

Madde III

İşbirliğinin Uygulanmasına İlişkin Yükümlülükler

Bu Anlaşma kapsamında, UN-HABITAT, ortak taraf UIA aracılığı ile aşağıdakilerden sorumlu olacaktır:

1. Bu anlaşmanın Amaç ve Kapsam başlıklı 1. Maddesi altında tanımlanan ve üzerinde karşılıklı olarak mutabakat sağlanan faaliyetlerin koordinasyonu;
2. İşbirliğinin bir parçası olarak kararlaştırılan ve gerçekleştirilen faaliyetlerle ilgili belgelerin hazırlanması;
3. İşbirliği için anlaşılan konularda yeni programlar başlatmak veya mevcut programları güçlendirmek;
4. UN-HABITAT süreci paydaşlarının katkısını sağlamak için en uygun yol ve yöntemlerin tanımlanması.

Madde IV

Çeşitli Konular

1. Bu anlaşma Taraflarca imzalandığı tarihte yürürlüğe girecek ve 24 aylık bir süre için veya Tarafların sona erdirmeye karar verdikleri tarihe kadar yürürlükte kalacaktır.
2. Taraflar, bu işbirliğinden kaynaklanabilecek herhangi bir anlaşmazlığı, çelişkiyi veya iddiayı dostane bir şekilde çözecektir. Bu anlaşmayla ilgili hiçbir husus UN-HABITAT dahil olmak üzere, Birleşmiş Milletler'in sahip olduğu dokunulmazlıklardan ve ayrıcalıklardan doğrudan veya dolaylı olarak vazgeçildiği anlamına gelmez.
3. Bu anlaşma kapsamında taraflardan herhangi birinin yapacağı bildirimler, yazılı olarak yapılacak ve diğer Tarafın aşağıdaki adresine ulaştığı zaman gerçekten verilmiş sayılacaktır.

UN-HABITAT için:
Anna Tibaijuka

UIA için:
Gaetan Siew

UN-HABITAT ve UIA'nın usulüne uygun olarak yekilendirilmiş olan temsilcileri, bu Anlaşmayı aşağıda belirtilen yer ve günde iki orijinal kopya olarak imzalamış bulunmaktadır.